

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

2012 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych

Na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 229, poz. 1494 oraz z 2011 r. Nr 134, poz. 777 i Nr 201, poz. 1183) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, Nr 220, poz. 1721 oraz z 2011 r. Nr 144, poz. 858) w załączniku nr 3 do rozporządzenia w IV tabeli w części H „w samorządowych jednostkach organizacyjnych” w III części „Jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz centra integracji społecznej” wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł III części otrzymuje brzmienie:
„III. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej oraz jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej”;
- 2) w grupie „Stanowiska pomocnicze i obsługi”:
 - a) lp. 5 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4	5
5	Starszy wychowawca	XV	według odrębnych przepisów	4
	starszy wychowawca w placówce wsparcia dziennego		wyższe według odrębnych przepisów	4
			średnie według odrębnych przepisów	7

- b) po lp. 5 dodaje się lp. 5a i 5b w brzmieniu:

1	2	3	4	5
5a	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	XV	według odrębnych przepisów	5
5b	Starszy asystent rodziny	XIV	wyższe według odrębnych przepisów	5
			średnie według odrębnych przepisów	8

c) lp. 11 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4	5
11	Wychowawca	XIV	według odrębnych przepisów	2
	wychowawca w placówce wsparcia dziennego		wyższe według odrębnych przepisów	2
			średnie według odrębnych przepisów	5

d) po lp. 13 dodaje się lp. 13a i 13b w brzmieniu:

1	2	3	4	5
13a	Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	XIV	według odrębnych przepisów	2
13b	Asystent rodziny	XIII	wyższe według odrębnych przepisów	2
			średnie według odrębnych przepisów	5

e) lp. 17 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4	5
17	Młodszy wychowawca, młodszy wychowawca w placówce wsparcia dziennego	XIII	według odrębnych przepisów	-

f) lp. 21 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4	5
21	Starszy opiekun dziecięcy	XII	według odrębnych przepisów	
	starszy instruktor terapii zajęciowej		średnie i policealna szkoła odpowiedniej specjalności	5
	starszy instruktor ds. kulturalno-oświatowych		średnie ³⁾	
	starszy instruktor reintegracji zawodowej		średnie zawodowe	

g) po lp. 21 dodaje się lp. 21a w brzmieniu:

1	2	3	4	5
21a	Młodszy koordinator rodzinnej pieczy zastępczej, młodszy asystent rodziny	XI	według odrębnych przepisów	

h) lp. 26 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4	5
26	Opiekun dziecięcy	XI	według odrębnych przepisów	-
	technik fizjoterapii		średnie medyczne	
	instruktor terapii zajęciowej		średnie ³⁾ i policealna szkoła odpowiedniej specjalności	
	instruktor ds. kulturalno-oświatowych		średnie ³⁾	
	instruktor reintegracji zawodowej		średnie zawodowe	

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2012 r.

**PREZES
RADY MINISTRÓW**

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, z późn. zm.) zostało wydane na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458, z późn. zm.).

Celem projektowanych zmian ww. rozporządzenia jest uzupełnienie wykazu stanowisk pracowników samorządowych o nowe stanowiska wraz z określeniem przypisanych im wymagań kwalifikacyjnych oraz minimalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego. Zasadność wprowadzenia projektowanych zmian wynika z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że zadania dotyczące wspierania rodziny, pieczy zastępczej oraz adopcji, realizowane obecnie przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, będą realizowane przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Ustawa ta przewiduje utworzenie w jednostkach samorządu terytorialnego nowych stanowisk pracowniczych, tj. asystenta rodziny (samorząd gminny) i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (samorząd powiatowy).

W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie stosownych zmian w załączniku nr 3 do rozporządzenia w IV tabeli w części H „w samorządowych jednostkach organizacyjnych” w III części „Jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz centra integracji społecznej” polegających na uzupełnieniu:

- 1) tytułu III części – obecna treść „Jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz centra integracji społecznej” otrzyma brzmienie „Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej oraz jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej”;
- 2) katalogu stanowisk określonego w grupie „Stanowiska pomocnicze i obsługi” o 9 stanowisk wraz z przypisaniem im minimalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego, tj.:
 - a) starszego wychowawcę w placówce wsparcia dziennego i starszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z XV kategorią zaszeregowania,
 - b) starszego asystenta rodziny, wychowawcę w placówce wsparcia dziennego i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z XIV kategorią zaszeregowania,
 - c) asystenta rodziny i młodszego wychowawcę w placówce wsparcia dziennego z XIII kategorią zaszeregowania,
 - d) młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i młodszego asystenta rodziny z XI kategorią zaszeregowania.

Wymagania kwalifikacyjne dla wymienionych stanowisk określają przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dlatego dla stanowisk: młodszy wychowawca w placówce wsparcia dziennego, młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej i młodszy asystent rodziny zawarto, w tym zakresie, odesłanie do „odrębnych przepisów” zarówno w zakresie wykształcenia jak i stażu pracy. Z uwagi na określoną w projekcie rozporządzenia ścieżkę awansu zawodowego dla ww.

stanowisk, w zakresie wykształcenia zawarte jest odesłanie do odrębnych przepisów, a w zakresie minimalnego stażu pracy przyjęto dla stanowisk:

- 1) starszego wychowawcy w placówce wsparcia dziennego – z wykształceniem wyższym 4 lata, a z wykształceniem średnim 7 lat;
- 2) starszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – 5 lat;
- 3) starszego asystenta rodziny – z wykształceniem wyższym 5 lat, a z wykształceniem średnim 8 lat;
- 4) wychowawcy w placówce wsparcia dziennego – z wykształceniem wyższym 2 lata, a z wykształceniem średnim 5 lat;
- 5) koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 2 lata;
- 6) asystent rodziny – z wykształceniem wyższym 2 lata, a z wykształceniem średnim 5 lat.

Ponadto proponuje się skorygowanie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych dla dotychczasowych stanowisk: starszej opiekunki dziecięcej i opiekunki dziecięcej, z przewidzianych obecnie na poziomie wykształcenia średniego medycznego i odpowiednio 5 lat pracy i bez stażu pracy, poprzez odesłanie w tym zakresie do „odrębnych przepisów”, tj. art. 26 ust. 1 pkt 5 i art. 98 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które przewidują dla opiekuna dziecięcego wymóg ukończenia szkoły przygotowującej do pracy w zawodzie opiekuna dziecięcego lub pielęgniarki albo studiów pedagogicznych.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2012 r., tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Problematyka regulowana przez projekt rozporządzenia nie jest objęta przepisami prawa Unii Europejskiej.

Określone w projekcie rozporządzenia kwalifikacje i stawki wynagrodzeń nie różnicują płac kobiet i mężczyzn wykonujących taką samą pracę oraz są zgodne z ustawą - Kodeks pracy, a w szczególności z art. 18^{3b} i 18^{3c}. W jednostkach samorządu terytorialnego na każdym stanowisku pracy wymienionym w rozporządzeniu może być zatrudniona zarówno kobieta jak i mężczyzna, a wymogi w zakresie kwalifikacji, w tym wykształcenia i liczby lat pracy oraz wysokości wynagrodzenia zasadniczego, są jednakowe.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt rozporządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Zespół ds. Programowania Prac Rządu i uzyskał jego zgodę na dalsze procedowanie.

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie dotyczy pracowników samorządowych zatrudnionych w samorządowych jednostkach organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – asystentów rodziny, koordynatorów pieczy zastępczej i opiekunów dziecięcych.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych

Projekt rozporządzenia został przesłany do uzgodnień z członkami Rady Ministrów i konsultacji z centralami związkowymi: OPZZ, KK NSZZ „Solidarność” i Forum Związków Zawodowych oraz organizacjami pracodawców: Business Centre Club – Związkiem Pracodawców, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Rzemiosła Polskiego.

Projekt rozporządzenia został także przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Rady Pomocy Społecznej przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej oraz Stowarzyszenia Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej z siedzibą w Poznaniu.

Spośród wymienionych podmiotów uwagi zgłosiło Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „Forum”, w ocenie którego ścieżka awansu zawodowego określona w projekcie rozporządzenia powinna uwzględniać kompetencje zawodowe, których wskaźnikiem powinno być wykształcenie i staż w wykonywanym zawodzie. Stanowiska z przyporządkowanymi kategoriami od XIII do XV w kolumnie „wykształcenie oraz umiejętności zawodowe”, winny zawierać wymóg ukończenia kierunkowych (przygotowujących do pracy z osobami z problemami społecznymi i wychowawczymi) studiów wyższych lub kierunkowego zawodowego wykształcenia średniego z odpowiednimi stopniami specjalizacji.

Odnosząc się do tej uwagi należy podkreślić, że stosownie do treści upoważnienia ustawowego, w załączniku nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych określono jedynie minimalne wymagania kwalifikacyjne oraz minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach pracy. Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pracownikach samorządowych wymagania kwalifikacyjne pracowników samorządowych oraz szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego, pracodawca określa w regulaminie wynagradzania. Nie ma zatem przeszkód prawnych, aby w zakładowym regulaminie wynagradzania ustalić wymagania kwalifikacyjne na poziomie wyższym niż przewiduje to przedmiotowy projekt, w tym uwzględniające oczekiwania i potrzeby pracodawcy.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 30 listopada 2011 r. nie zajęła ostatecznego stanowiska odnośnie wymienionego projektu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Nie wpłynęło zgłoszenie zainteresowania projektem rozporządzenia w trybie określonym przepisami tej ustawy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Określony w projekcie rozporządzenia minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników samorządowych zatrudnianych na stanowiskach asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej odpowiada minimalnemu poziomowi wynagrodzenia pracowników obecnie realizujących te zadania.

Zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie rodzinny wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.). Po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy wnioskuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Z powyższej regulacji wynika, że pracownik socjalny, w oparciu o przeprowadzony rodzinny wywiad środowiskowy, dokonuje analizy sytuacji rodziny. W efekcie tej analizy pracownik socjalny może uznać, że pomocą wystarczającą do przezwyciężenia trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, będzie np. skierowanie tej rodziny na terapię lub ewentualne zatrudnienie przez wójta (lub upoważnionego kierownika ośrodka pomocy społecznej) rodziny wspierającej (art. 29-31 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Pracownik socjalny może także uznać, że dla efektywniejszej pomocy rodzinie – niezbędnym jest, aby pracę z tą rodziną podjął asystent rodziny. Wówczas kieruje do kierownika ośrodka pomocy społecznej stosowny wniosek. Ostatecznie decyzje w tym zakresie, na skutek złożonego wniosku, podejmował będzie kierownik ośrodka pomocy społecznej.

Powyższe oznacza, że asystent rodziny nie będzie musiał być zatrudniony dla każdej rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wynagrodzenie asystenta rodziny powinno być uzależnione od możliwości finansowych danej gminy. Projektowane rozporządzenie określa jedynie wysokość minimalnego wynagrodzenia zasadniczego na stanowisku asystenta rodziny; dla młodszego asystenta rodziny jest to kwota 1300 zł (XI kategoria zaszczergowania). Od dnia 1 stycznia 2012 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 1500 zł, co oznacza miesięczny koszt brutto pracodawcy w kwocie 1812,20 zł.

Zgodnie z art. 233 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie pierwszych 3 lat funkcjonowania ustawy opieką koordynatora zostaną objęte rodziny nieposiadające co najmniej 3-letniego doświadczenia w sprawowaniu pieczy zastępczej. Z szacunków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wynika, że w okresie tym konieczne będzie zatrudnienie co najmniej 600 koordynatorów. Zatrudnienie to skutkować będzie rocznym kosztem w wysokości ok. 13 mln zł (przy przyjęciu minimalnej wysokości wynagrodzenia wskazanej w projektowanym rozporządzeniu).

Zatrudnienie asystentów rodziny, jak i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej będzie współfinansowane z realizowanych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej programów wspierania zadań własnych gminy i powiatu z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej.

Planuje się, że na zatrudnienie koordynatorów ze środków budżetu państwa przeznaczona zostanie kwota nie wyższa niż 7,8 mln zł. Ze środków tych będzie można w 50% dofinansować zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (kwota ta pozwoli dofinansować zatrudnienie, przy przyjęciu minimalnej wysokości wynagrodzenia wskazanej w projektowanym rozporządzeniu, maksymalnie do 700 koordynatorów). Oznacza to, że samorząd powiatowy będzie musiał sfinansować zatrudnienie koordynatorów rodzinnej

pieczy zastępczej w wysokości co najmniej 50% kosztów (czyli ok. 7,8 mln zł pochodzić będzie z budżetu państwa i co najmniej 7,8 mln zł z budżetów powiatów). Natomiast na zatrudnienie asystentów rodziny przeznaczona zostanie kwota ok. 30 mln zł, co pozwoli na dofinansowanie w wysokości do 70% kosztów wynagrodzeń maksymalnie 2 000 asystentów rodziny (przy przyjęciu minimalnej wysokości wynagrodzenia wskazanej w projektowanym rozporządzeniu). Oznacza to, że samorząd gminy będzie musiał sfinansować zatrudnienie asystentów rodziny w wysokości co najmniej 30% kosztów (koszty rozkładać się będą następująco: przy 30 mln zł z budżetu państwa – co najmniej 12,9 mln zł z budżetów gmin).

Wyżej wskazane kwoty dofinansowania z budżetu państwa (7,8 mln zł na asystentów rodziny i 30 mln zł na koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej) są ujęte w przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 6 grudnia 2011 r. projekcie ustawy budżetowej na 2012 r.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja może mieć wpływ na rynek pracy. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. wprowadza na rynek pracy nowe stanowiska, natomiast projektowane rozporządzenie określa minimalny poziom wynagrodzeń zasadniczych dla tych stanowisk, co będzie miało wpływ na decyzje pracowników w kwestii podejmowania lub zmiany zatrudnienia.

Projektowana regulacja nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny.